

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Ludmily Valentové ve věci stěžovatele **S. M.** zastoupeného advokátem JUDr. Josefem Prokešem, AK Nám. Dr. E. Beneše 5/13, Liberec, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem- pobočka v Liberci sp. zn. 59 Az 185/2003-20 ze dne 15. 5. 2003,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 15. 5. 2003 sp. zn. 59 Az 185/2003-20 **se zrušuje** a věc **se** mu **vrací** k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného Ministerstva vnitra č. j. – OAM- 3501/VL – 07-P06-2001 ze dne 2. 9. 2002 zamítl žalovaný žádost žalobce o udělení azylu podanou 16. 4. 2001 jako nedůvodnou, neboť žadatel nesplňoval podmínky pro udělení azylu podle ust. § 12 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991Sb., o Policii České republiky ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) a ve znění zákona č. 2/2002 Sb.

Zároveň žalovaný ve výroku rozhodnutí konstatoval, že není dána překážka vycestování ve smyslu ust. § 91 zákona o azylu. Proti tomuto rozhodnutí podal žadatel 18. 11. 2002 opravný prostředek, o němž ve smyslu ust. § 129 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.) rozhodoval Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci. O žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-3501/VL-07-P06-2001 ze dne 2. 9. 2002 rozhodl soud tak, že ji svým rozhodnutím sp. zn. 59 Az 185/2003-20 ze dne 15. 5. 2003 jako neodůvodněnou zamítl.Proti rozhodnutí soudu podal stěžovatel kasační stížnost.

Stěžovatel namítá, že v předcházejícím řízení před krajským soudem došlo k nezákonnosti, když byly nesprávně posouzeny právní otázky podle ust. § 12 zákona o azylu. V řízení žadatel prokázal, že v jeho mateřské zemi – Alžírsku - operují různé ozbrojené formace, které jsou tolerovány ústavní mocí a které útočí na občany z různých důvodů, ale zejména jsou to důvody náboženského založení, důvody národnostní, rasové, a sociální sounáležitosti k určité skupině obyvatel. Alžírsko, dle tvrzení stěžovatele, není zemí, která by byla schopna zajistit občanská práva a svobody svým občanům. Stěžovatel dále poukazuje na vady řízení, které dle jeho názoru spočívají v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán i soud vycházel nemá oporu ve spisech. Za nesprávné a neprokázané pokládá tvrzení o tom, že Alžírsko je bezpečná země, v níž nedochází k porušování lidských práv a svobod. Z uvedených důvodů požaduje rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci zrušit.

Žalovaný správní orgán ve svém vyjádření vyslovuje přesvědčení, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Není pravdivé tvrzení stěžovatele o tom, že správní orgán vyslovil, že Alžírsko je bezpečnou zemí, rovněž žádné takové tvrzení neučinil ani soud. Názor vyslovený v rozsudku o správnosti úvah správního orgánu se závěrem, že Alžírsko není zemí, která by nebyla schopna s přihlédnutím ke svým podmínkám zajistit ochranu občanu, není hodnocením země jako „bezpečné“, v níž nedochází k porušování lidských práva a svobod, jak má na mysli ust. § 2 odst. 1 zákona o azylu.Žalovaný považuje kasační stížnost za bezdůvodnou a navrhuje její zamítnutí.

Soud přezkoumal rozhodnutí kasační stížností napadené v mezích důvodů uplatněných ve smyslu ust. § 103 odst.1 písm. a) a b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Nesprávné právní posouzení věci spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikována nesprávná právní věta, popř. je sice aplikována správná právní věta, ale tato je nesprávně vyložena. Skutková podstata je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru.

Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se cizinci udělí azyl a) bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod , nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Pronásledováním

se rozumí ve smyslu ust. § 2 odst. 5 citovaného zákona ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Ze spisového materiálu jednoznačně vyplynulo, že stěžovatel nikdy nevyvíjel žádnou činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ani se sám nijak politicky neangažoval.

Při zkoumání podmínek daných obavou pronásledování se správní orgán důkladně zabýval situací v zemi žadatele, přičemž vycházel ze zprávy Ministerstva zahraničních věcí ČR č. j. 122204/2001-LP z 20. 6. 2001. Po posouzení stavu ve vlasti stěžovatele a s přihlédnutím k jeho výpovědi dospěl správní orgán k závěru, že nejsou dány podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu.

Podle ust. § 28 zákona o azylu pokud bude rozhodnuto o neudělení nebo odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (§ 91).

Správní orgán ani soud prvního stupně se však nezabýval otázkou, zda jsou či nikoli naplněny důvody, zakládající překážku vycestování, ačkoli uvedení této informace je v daném případě obligatorní náležitostí rozhodnutí správního orgánu. Přitom je lhostejno, zda stojí v rozhodnutí samostatně, či je součástí výroku o neudělení azylu. Proto také soudní přezkum musí zahrnovat i zkoumání otázky překážky vycestování. Jiný výklad by mohl vést k situaci, při níž by Česká republika nedostála plně svým mezinárodním závazkům. Okolnosti, stanovené jako překážky vycestování podle uvedeného ustanovení, nejsou totožné s důvody pro udělení azylu podle § 12 a je proto nezbytné, aby se jimi správní orgán i soud samostatně zabývaly. V této otázce soud pouze odkázal plně na napadené rozhodnutí, aniž pokládal za nutné cokoli k důvodům dodat nebo řízení doplňovat. V napadeném rozhodnutí však správní orgán uvedl pouze obecné skutečnosti vycházející ze Zprávy o dodržování lidských práv v Alžírsku, nezabýval se však již konkrétními možnými okolnostmi a důsledky případného návratu žadatele zpět do vlasti.

V odůvodnění rozhodnutí, jímž se stanoví, že se na určitou osobu nevztahují překážky vycestování ve smyslu ust. § 91 zákona o azylu, je třeba samostatně posoudit skutková zjištění o situaci v zemi původu žadatele o azyl ve vztahu k okolnostem, stanoveným jako překážky vycestování a nestačí odvolání se na vyhodnocení situace ve vztahu k podmínkám pro udělení azylu.

Zatímco jedním z důvodů pro udělení azylu je podle § 12 pronásledování, resp. důvodná obava z něj, jako překážku vycestování stanoví § 91 odst. 1 skutečnost, že by vycestováním mohlo dojít k ohrožení života nebo svobody. Na věci nic nemění, že jak pronásledování podle § 12, tak ohrožení života podle § 91 má se dít ze stejných důvodů.

Nejvyšší správní soud shledal, že rozhodnutí soudu v prvním stupni trpí vadami řízení, které zakládají jeho nepřezkoumatelnost, spočívající v nedostatečném odůvodnění rozhodnutí, a proto podle ust. § 110 odst. 1 zrušil rozhodnutí krajského soudu a vrací věc k dalšímu řízení. V novém řízení je nezbytné zabývat se meritorně otázkou existence překážek vycestování, tak jak je uvedeno výše. V tomto řízení je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodně příslušný krajský soud ve svém novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s.ř.s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s).

Brně dne 27. 8. 2003

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu